

A francia vasút más

Mostanág azt se tudtam, hogy francia kottára járna az eszem. A szokatlanul hűvösnek beharangozott, idétlen nyári forróság teszi. A pályavasutasoké pedig osztrákra és németre forog. Mert ott ritkábban vannak döglesztő melegek?

Elfogott az aggodalom, amikor azt mutogatták a képernyős csatornák, hogyan zuhanyoztatják a síneket. Mert egybehegesztették ugyan őket, de a fizika akkor is fizika. Jobb a bajt megelőzni. Nehéz pillanatokban szeretek kitalálni mindenféle világmegváltó dolgokat. Azon rágódtam, a vízzel hűtés nem lehet annyira biztonságos, ráadásul drágán mér a vízóra, és külön szolgáltatások kellene hozzá. A legnagyobb hibát abban láttam, hogy a vasút első századában a sínek vége függőlegesen volt levágva. Kattogtak a kerekek, télen jobban, nyáron alig, ezt akarták megszüntetni az egybehegesztéssel. Ehhez persze egész sor újítás kellett. A talpfákat feszített beton aljzatokra cserélték például. Már-már azt hittem, nekem jut eszembe egyedül, hogy ferdén vágnám le a végeket, ahogy például a szalámit vágják. Egymás mellé csúsztatnám a két ferde végű szalámit, ahogy például a váltók szárnyai is dolgoznak.

Kínóttam már egy csomó hebehurgyaságból, elkezdtem keresni a hozzáértő fejeket. A pálya-fővasutashoz is eljutottam. Kedves volt, szolgálatkész és nagyon okos. Zuhanyként öntötte rám a fontos tudnivalókat. Azt például, hogy a vasút nem locsolja a sínjeit, az a városi közlekedés szokása. Meg azt is, hogy nem robbannak szét a nagy melegben se, legföljebb földpüposodnának itt-ott, ha nem vigyáznának. Tizenöt-húszfokos színhőmérsékleten hegesztik össze őket, de ötvenöt fokot is mértek már, szintén a síneken. Soha ki nem találtam volna, hogy ez hatvannégy tonnás nyomást jelent, hosszában. Uramisten, mennyi lehet a hatvannégy tonna!

Ha fodrosodna a pálya, lassúbb járatra kapcsolnak a masinisták, és jobban figyelnek. Visszakalapálni természetesen nem lehet, egyszerűen kivágják az elformálódott darabot. Erre álltam elő ferdeségeimmel. A bizonyos helyeken ilyeneket építenének be, a legnagyobb kényelemmel siklana minden szerelvény. Föl van ez már találva, hallottam, a hidaknál alkalmazzák is. Maga a híd is ismeri a dilatációt, de a rajta futó vágánynak is igazodnia kell hozzá.

Ha már egyszer föl van találva a spanyolviasz, más ember lelombozódna, én körbeszaladnám örömömben a földgolyót. Egy kicsit ugyan kiigazítottak, mert a ferde se ferde. Hiperbolaszerű görbületbe gyalulták. A lényeg az, hogy el tud mozdulni az egyik sínnek a vége, a másik viszont nem. Melegben megnyúlik, hidegben összehúzza magát. Mire telefonon egymás markába csaptunk volna, hangos heurékát kiáltva, egy kicsit le is hűtöttek. Az unió egyre közelebb préseli ugyan egymáshoz az országok technikai szokásait is, de ez még a jövő zenéje lesz. Ha lesz egyáltalán.

És ekkor csöppent belém a meglepetés. A franciák már áttértek az én módozatomra, pedig egy szóval se mondtam nekik. Nyolcszáz méterenként iktatnak be csúszkálós darabokat. A MÁV csak nálunk jelenti a Mászunk, Állunk, Várunk szentháromságát. A magyar vasútnak ez még drága. Mi jól megvagyunk az osztrák meg a német példával. Eleitől fogva.

Porró fejem nagy melegben katasztrófális fodrosodásra kapcsol. Most előállni ezzel az ötlettel, amikor legjobban le vagyunk gatyásodva? Ez már közelíti a hógutát. A koponyámban is püposodnak a vádányok. Mit akarhatok világnagy ötletemmel? Csak elmondani, hogy megszületett. A franciáknál már föl is nőtt.

H. D.

Hosszú fekete haj, és Beatrice-nóta a klasszikus darabban

Eső mosta, viharos Liliomfi

Szereti a bőre illatát. Kamilla és Liliomfi

Fotó: Segesvári Csaba

Eső miatt egy órára félbeszakadt szombaton a Liliomfi című előadás az újszegedi szabadtéri színpadon. A közönség kitartott és nem bánta meg. Volt activity, kiszólás és beszólás, meg diszkóslágerek.

– Mitől félték, nem lesz itt eső – ült le barátai mellé az újszegedi szabadtéri nézőterére egy férfi szombat este, a Liliomfi című vígjáték kezdetekor. A kezében három esernyőt szorongatott. Ekkor még úgy látszott, megússzuk a vihart. A hatalmas porfelhőből tudhatuk volna, hogy nem így lesz. A vörös-fekeke égről azonban elterelte figyelmünket a libazöld Wartburg, amely utánfutótól gördült be a színpadra. A Megyeri Károly Vándorszínház előadása nem csak a kezdetekkor okozott meglepetést, Szigligeti Ede klasszikus vígjátékát több ponton is modernizálta a rendező, Megyeri Zoltán.

Szilvai Tódor professzor például drága Emerenciájának halálára előadta a Beatrice Azok a boldog szép napok című számát, még egy kicsit csápolt is hozzá. A vénkisasszony Kamilla egy Romantic dallal mondta el, hogy vágyik a címszeplőre, és hogy szereti a bőre illatát. A közönség értékelte a szintetizátorral és diszkófényvel turbózott betétdalokat, ahogy Liliomfi és Szellemfi lazaságát is.

– Olyan kül. És hasonlít Matthew McConaughey-ra! – örvendezett egy nő néző a főszereplő Pataki Ferenc láttán. Tetszett neki az is, amikor Kamilla lebukott leskelődés közben és figyelemelterelésként tornát imitált: „lábemelés, bírjuk még, 99, 100.” Népszerű volt a „Hosszú

fekete haj...” kezdetű lakodalmas, és a kiszólások is: „Sok van mi csodálatos, de az embernél nincs semmi.” „Menj és teregezz. Némán.” Volt beszólás is: „oh, shit.”

Amikor azonban a Kányay fogadó vörös rózsás díszletei fölött egyre sűrűbben cikáztak a villámok és az eső is eleredt, a nézők már nem nevettek.

– Ha a szaglásom nem

csal, mielőtt megázunk, a

konyha arra van – építette

be szövegébe az időjárást

Liliomfi, majd az előadás

21 órakor, egy órával a kez-

dés után félbeszakadt.

– Na hozd ide a pincért a

fülénél fogva még egyszer –

idézte föl 60 perccel később

az előzményeket a fősze-

replő. Nem bántuk meg,

hogy maradtunk, most jött

még csak az activitybetét,

Mariska, a „lehány”, aki

pálinkásüveggel a kezében

örjögött, és Liliomfi szen-

zációs átváltozása előbb va-

dul flörtölő angol gróffá,

majd palcájával csapkodó

osztrák vőlegénnyé. A Da-

rabokra szakítod a szíve-

met című duett sokkal job-

ban szolt mint az eredeti

(talán Baby Gaby és Lala),

és megneveztette a közön-

séget a térdzoknis ifjú

Schwarz és papája is. Az

öreg annyival volt tekinté-

lyesebb a fiánál, hogy zok-

nija egyszínű és nem ríktó

csíkos volt. A közönség lát-

hatóan nem fogyatkozott

meg a kényszerszünetben,

mondhatnánk: a darab vi-

haros sikert aratott.

GONDA ZSUZSANNA

Szikvízüzemben kánikulában is fogy a buborék

Bánffi István: A magyar ember az erős szódát szereti

A rendes forgalom másfélszeresét méri a mostani forróságban Bánffi István. A szegedi szódás dinasztia alsóvárosi üzemében fémballonnal vagy műanyag flakonnal, családnak vagy munkahelyre – tízliterszámmra fogy a szódavíz.

Tíz üveg szódát tett be a kocsija csomagtartójába Árendás István. Azt mondja, három-négy napra elég a szüleinek. Ginda Péter négy rekeszben hatvan liter szódát pakolt fel egy harmincfős betonozóbrigádnak a szegedi Bánffi szódásdinasztia új üzeme előtt. „Mára elég lesz, reggel jövök” – köszönt el a férfi. Mi beljebb kíváncsiskodtunk.

– Huszonöt fokos szegedi csapvíz jön be a négy-ötszáz méter mélyre fúrt kútból. Átfolyik a szűrőkön, közben lekötjük belőle a klórt, kiöljük a baktériumokat – mutatja Bánffi István. A tisztított vizet 6-8 fokra lehűtik, hozzáadagolják a Répcelakon bányászott szén-dioxidot. A palackokba már buborékkal keverül a víz. Ketten mossák az 1,3

literes visszaváltós műanyag flakonokat. Mondják, 1992 óta a szódás üveg fokozatosan kiment a divatból. „Nagyfogyasztóknak” praktikus a húsliteres fémballon. Ahogy üveget sem tölt, lovas kocsival sem jár már a szódás. Persze, megrendelésre házhoz szállít, mutatja, van készáruraktára.

Közben négy húsliteres fémballonnal Horváth Zoltán következik, a nyugdíjbiztosítási igazgatóság gépkocsivezetője. Ő hente jön, míg Tóth Béla, a vasutasok sofőrije többször is fordul

HUNGARICUM

■ Argentínában, Chilében, Kanadában gyártanak szikvizet külföldön, de valószínűleg oda is magyarok vitték ki magukkal az ötletét. Régóta nagyhatalom vagyunk a szikvízgyártásban és fröccsfogyasztásban, jelenleg 1500 szódás dolgozik országszerte.

naponta – ahogy fogy a víz. A rendező pályaudvaron dolgozó ötven-hatvan kollégájának viszi a védőitalt.

– A szikvíz és a szóda ugyanaz. Nálam csak erős buborékos van, mert magyar ember az erős paprikát és az erős szódát szereti – tölt a hűvös helyiségben egy-egy pohárral Bánffi István. Enyhe buborékost nem gyártanak, de az nem is jönne ki a flakomból. A jó szódának pedig egy nyomásra ki kell jönni az üvegből, és fröccshöz nem is való más buborékos víz. Az ügyvezető meséli, hogy bár a szép színes szódásüvegnek reneszánsza van, sokan gyűjtik is, szikvizet inni azonban nem divat, étteremben snassz fröccsöt rendelni. Annak ellenére, hogy a szódavíz és a fröccs sem trendi, öt cég osztja fel a szegedi szikvízpiacot. A Bánffi Bt. forgalma nagy hőségben a szokásos másfélszeresére pezsdül fel. Igaz, a lakossági fogyasztás észrevehetően megtorpan, mert a családok strandolnak, üdülnek, későn érnek haza. A munkahelyek viszont pont ellenkezőleg, ilyenkor viszik nagy tételben a buborékos hűsítőt.

Másfélszeres a kereslet a hőség miatt

FRÖCCSÖS EGYSZEREGY

■ Hozzávalók: pincehűvös száraz fehér bor és hideg szódavíz. Fröccshöz mindig alulra öntsük a bort, rá a szódát!

Nagyfröccs vagy hajtás: 2 deci bor 1 deci szódával

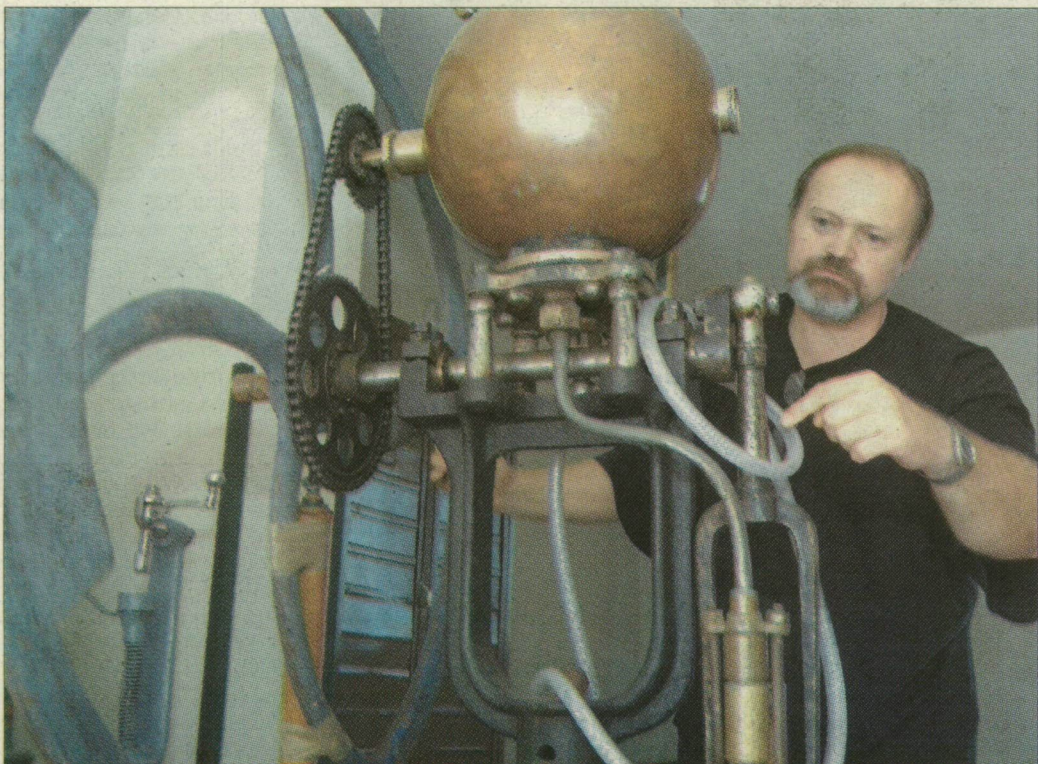
Hosszúlépés vagy fordított fröccs: 1 deci bor 2 deci szódával

Kisfröccs, fűtty vagy rövidlépés: 1 deci bor 1 deci szódával

Házmester: 3 deci bor 2 deci szódával

Vicsházmester: 4 deci bor 1 deci szódával

Színészfröccs: 2 deci szóda, az is langyosan

Bánffi István: A szikvíz és a szóda ugyanaz

Fotó: Frank Yvette

DOMBAI TÜNDE